

Faktuelt notat til statsrevisorerne
om
Den Europæiske Revisionsrets årsberetning, revisionserklæring og særberetninger
for regnskabsåret 2001

Indledning

1. Formålet med dette notat er at orientere statsrevisorerne om Den Europæiske Revisionsrets årsberetning, revisionserklæring og særberetninger for regnskabsåret 2001. Revisionsretten offentliggjorde sin årsberetning for regnskabsåret 2001 den 5. november 2002. Den 25. årsberetning fra Revisionsretten blev præsenteret for Europa-Parlamentets Budgetkontroludvalg af Revisionsrettens spanske præsident Juan Manuel Fabra Vallés.

Revisionsrettens afgivelse af årsberetningen er første led i godkendelsen af den Europæiske Unions årsregnskab. Proceduren er herefter, at Europa-Parlamentet senest den 30. april det kommende år meddeler decharge til Kommissionen for budgettets gennemførelse efter henstilling fra Rådet.

Jeg har senest orienteret statsrevisorerne om Europa-Parlamentets afgivelse af decharge for regnskabsåret 2000 i mit notat af 26. november 2002.

2. Årsberetningen indeholder resultaterne af de undersøgelser, som Revisionsretten har gennemført af institutionernes og medlemsstaternes forvaltning af budgettet, af regnskabernes rigtighed og af de underliggende transaktioners lovlighed og formelle rigtighed. Derudover indeholder årsberetningen opfølgning på tidligere omtalte sager

samt de væsentligste bemærkninger fra de særberetninger, som Revisionsretten har afgivet siden sidste decharge. Endelig indeholder Revisionsrettens årsberetning også Kommissionens svar på de fremførte kritikpunkter.

Som led i dechargeproceduren skal medlemslandene også svare på de bemærkninger, der vedrører deres forvaltning af EU-midler. I Danmark er det Finansministeriet, der indkalder kommentarer fra de relevante ministerier og afgiver et samlet svar på kritikken vedrørende danske forhold.

3. I det følgende refererer jeg kort Revisionsrettens overordnede bemærkninger til årsberetningen, herunder den samlede vurdering af regnskabet. Dernæst refererer jeg kort årsberetningens kap. 1 om Fællesskabets egne indtægter, kap. 2 om Den fælles landbrugspolitik og kap. 3 om Strukturforanstaltninger. Endelig omtaler jeg nogle forhold vedrørende Danmark, som er behandlet i 4 af Revisionsrettens særberetninger for 2001. Jeg kommenterer, hvor det er relevant.

I bilag 1 er en oversigt over indholdet i Revisionsrettens årsberetning. I bilag 2 er en oversigt over Revisionsrettens særberetninger for regnskabsåret 2001. I bilag 3 er en oversigt over Revisionsrettens besøg i Danmark vedrørende regnskabsåret 2001. Rigsrevisionen har deltaget som observatør i forbindelse med disse besøg.

Revisionsrettens overordnede bemærkninger

Revisionserklæringer – samlet vurdering af regnskabet

4. Det er Revisionsrettens opfattelse, at EU's regnskab, der blev afsluttet den 31. december 2001, når der ses bort for en række forhold, som angives i erklæringen, giver et retvisende billede af Fællesskabets indtægter og udgifter i regnskabsåret samt af den finansielle stilling ved regnskabsårets udgang. Revisionsretten understreger, at de fleste af de forbehold, som Revisionsretten tager, er gået igen fra år til år. Revisionsretten finder, at de konstaterede svagheder i stor udstrækning skyldes Fællesskabernes regnskabssystem, som ikke er udformet på en måde, der giver sikkerhed for en fuldstændig opgørelse af alle elementerne i Fællesskabets aktiver. Revisionsretten finder det bekymrende, at Kommissionen ikke har prioriteret at få afhjulpet de mangler, som Revisionsretten gentagne gange har påpeget i årsberetningerne.

Reformen af Kommissionens forvaltning

5. 2001 betegnes af Revisionsretten som et vigtigt overgangså for Kommissionens forvaltning, der i disse år gennemgår en radikal reform. Denne proces begyndte i januar 2000 med Europa-Parlamentets opfordring til Kommissionen om at gennemføre en reform af forvaltningen. Som reaktion på denne opfordring forelagde Kommissionen den 5. april 2000 hvidbogen ”Reformen af Kommissionen”, hvori et af de strategiske mål er en omlægning af den interne revision og af finansforvaltningen og -kontrollen. Omlægningen af den interne revision medfører, at generaldirektørerne fremover årligt skal afgive aktivitetsrapporter og erklæringer for deres respektive områder. Formålet hermed er at øge generaldirektørernes ansvarlighed for den finansielle forvaltning af de midler, de bruger.

Revisionsrettens revisionserklæring bygger på statistiske stikprøver af alle EU's indbetalinger og udbetalinger. Revisionen af den enkelte stikprøve gennemføres ned til den endelige beløbsmodtager og foretages derfor i de enkelte medlemsstater. Denne revision benævnes ”DAS-revisionen” (DAS er en forkortelse af ”la déclaration d’assurance”). I forbindelse med DAS-revisionen for 2001 har Revisionsretten undersøgt omlægning af den interne revision og af finansforvaltningen og -kontrollen. Revisionsretten er generelt positiv over for omlægningen samt over for reformen som helhed. Revisionsretten påpeger dog, at Kommissionen har en meget ambitiøs tidsplan for ændringerne, og at Revisionsretten ikke finder den realistisk. Revisionsretten understreger, at såvel metode, rapporteringsform og den generelle kvalitet af generaldirektørernes aktivitetsrapporter skal videreudvikles, hvis Revisionsretten skal kunne lægge disse til grund for sin revisionserklæring i fremtiden.

Som et led i reformen blev der også vedtaget en ny finansforordning, som træder i kraft den 1. januar 2003. Finansforordningen fastlægger regler for opstilling og gennemførelse af De Europæiske Fællesskabers budget. Revisionsretten går ind for hovedindholdet i den nye finansforordning, men finder det beklageligt, at Kommissionen ikke benyttede lejligheden til at foretage mere radikale ændringer, der kunne mindske kompleksiteten i forvaltningen og i regnskabssystemerne yderligere.

Budgetoverskuddet i 2001

6. Revisionsretten påpeger, at Unionens indtægter for andet år i træk har oversteget udgifterne med et betydeligt beløb. Budgetoverskuddet for 2001 er 15.013 mio. euro, svarende til 16 % af det endelige budget. Revisionsretten tager dette som et udtryk for, at Kommissionen ikke forvalter budgettet tilfredsstillende, og påpeger, at Kommissionen på grundlag af sine egne og medlemsstaternes erfaringer med udgiftsprogrammer burde have været i stand til at udarbejde mere realistiske budgetoverslag.

Afslutningsvist opfordrer Revisionsretten Kommissionen til at gøre en yderligere indsats, så der sker forbedringer hurtigst muligt.

I det følgende refererer jeg kort årsberetningens kap. 1 om Fællesskabets egne indtægter, kap. 2 om Den fælles landbrugspolitik og kap. 3 om Strukturforanstaltninger samt kommenterer, hvor det er relevant.

Egne indtægter

7. Revisionsretten har i forbindelse med DAS-revisionen gennemgået Kommissionens regnskab over egne indtægter og revideret en statistisk stikprøve af de importtoldindtægter, som var opført i disse regnskaber. Derudover har Revisionsretten undersøgt de nationale regnskabssystemer, som er grundlaget for de månedlige opgørelser. Revisionsretten finder resultatet af revisionen tilfredsstillende med hensyn til regnskabernes rigtighed med de forbehold, der følger af revisionens omfang.

Revisionsretten finder endvidere, at der er rimelig sikkerhed for, at moms- og BNI-indtægterne er ansat og opkrævet korrekt. Revisionsretten tager dog forbehold for de begrænsninger for revisionen, der følger af det forhold, at de underliggende data ikke kan testes direkte.

8. Revisionsretten har undersøgt ordningen for det administrative arbejde om beskyttelse af momsindtægter. Kommissionen har foreslået et administrativt samarbejde udmøntet i et informationssystem til anvendelse ved mistanke om svig. Revisionsretten finder, at forslaget indeholder forbedringer, men opfordrer Kommissionen til at gøre en større indsats for at koordinere medlemslandenes indsats mod svig mere effektivt.

Den fælles landbrugspolitik

9. Revisionsretten konstaterer, at bevillingerne til EUGFL, Garantisektionen i regnskabsåret 2001 androg 44 484 mio. euro, svarende til ca. 47 % af Unionens budget. Udgifterne nåede op på 95 % af de disponible bevillinger.

Revisionsretten har i forbindelse med DAS-revisionen konstateret, at de fejl, der indvirkede væsentligt på udgifterne til den fælles landbrugspolitik, var fejl i de erklæringer, som landbrug og andre støttemodtagere indgiver. Revisionsretten påpeger, at Retten tidligere har fremsat bemærkninger om problemet, men at der ikke er sket forbedringer.

10. I forbindelse med revisionserklæringen for regnskabsåret 2001 (DAS 2001) af lagde Den Europæiske Revisionsret besøg i Danmark i perioden 3.- 9. april 2002. De udvalgte stikprøver omfattede dels udbetalinger til hektarstøtte, dels til eksportstøtte. Der blev konstateret én fejl i forbindelse med udbetaling af hektarstøtte, hvilket udgjorde en fejlprocent på 2,60 %, og den økonomiske konsekvens heraf var, at der er udbetalt 2.704 kr. for meget. Direktoratet for FødevarerErhverv gennemførte efter Revisionsrettens besøg en kontrol af hele den fejlbehæftede ansøgning om hektarstøtte både for 2000 og 2001. Kontrollen viste, at de udtagne arealer i begge år var overdeklareret. Direktoratet har på baggrund af kontrollen rejst krav om tilbagebetaling af en del af den udbetalte støtte med tillæg af renter vedrørende begge år, i alt ca. 91.000 kr. Støttemodtageren påklagede direktoratets afgørelse til Fødevarerministeriets departement. Sagen er efterfølgende afgjort ved et forlig, hvorefter støttemodtager tilbagebetaler ca. 43.000 kr.

Jeg finder det tilfredsstillende, at Direktoratet for FødevarerErhverv umiddelbart efter Revisionsrettens besøg foretog kontrol af ansøgerens samlede hektarstøtteansøgninger for 2000 og 2001, samt at direktoratet på baggrund af de konstaterede fejl har rejst krav om tilbagebetaling over for ansøgeren.

Strukturforanstaltninger

11. Regnskabsåret 2001 var andet år i programmeringsperioden 2000-2006 for Samhørighedsfonden og de 4 strukturfonde; Den Europæiske Fond for Regionaludvikling (EFRU), Den Europæiske Socialfond (ESF), Den Europæiske Udviklings- og Garan-

tifond for Landbruget, Udviklingssektionen (EUGFL) og Det Finansielle Instrument til Udvikling af Fiskeriet (FIUF).

Revisionsretten konstaterer, at denne programmeringsperiode burde have været præget af nye hurtigere og enklere procedurer, men at det ikke er sket. Baggrunden herfor er en fortsat usikkerhed om, hvad der er henholdsvis Kommissionens og medlemsstaternes ansvar, samt at forordningernes bestemmelser vedrørende programmering, forvaltning og regnskabsføring af udgifter stadig er komplekse. Revisionsretten anbefaler derfor, at der træffes fornødne foranstaltninger til, at der i tide kan udarbejdes en egnet ramme for de fremtidige programmeringer, navnlig i forbindelse med den kommende udvidelse.

12. Revisionsretten finder generelt, at der fortsat mangler et overblik over forvaltningen af strukturforanstaltningerne, og at denne mangel afspejles i de dokumenter, som Kommissionen forelægger.

13. I forbindelse med revisionserklæringen for regnskabsåret 2001 (DAS 2001) af lagde Den Europæiske Revisionsret revisionsbesøg i Danmark i perioderne 18.-22. februar 2002, 15.-19. april 2002 og 13.-17. maj 2002. Revisionsbesøgene omfattede Den Europæiske Fond for Regionaludvikling (EFRU). Formålet med besøgene var en dybtgående revision af implementeringen samt afslutningen af det Enkle Programmeringsdokument (SPD) i Nordjylland omfattet af mål 2 for perioden 1994-1996.

14. Revisionsretten havde udvalgt projekter i Nordjyllands Amt, der modtog støtte under regionalfondsdelen af mål 2. De udvalgte projekter blev herefter besøgt af Revisionsretten. Resultatet af revisionen var, at 18,57 % af de anmeldte udgifter ikke blev anset for værende støtteberettigede. Den økonomiske konsekvens heraf var, at der blev udbetalt 1.507.522 euro for meget til Danmark. Dette skyldtes efter Revisionsrettens opfattelse, at der var udgifter, der ifølge deres art ikke var støtteberettigede, at der var udgifter til opførelse af skoler, der ikke er støtteberettigede under mål 2, og at der var udgifter til et projekt, som ikke var støtteberettiget som led i det pågældende program.

Erhvervs- og Boligstyrelsen var ikke i alle tilfælde enig i Revisionsrettens redegørelse og vurderinger. Uenigheden drejer sig særligt om de projekter, der vedrører udgifter til opførelse af skoler, der ikke anses for støtteberettigede under mål 2. Ligeledes drejer det sig om det projekt, som ikke anses for støtteberettiget som led i det pågældende program. Jeg tilslutter mig Erhvervs- og Boligstyrelsens opfattelse. Revisionsretten er underrettet om, at de danske myndigheder på disse punkter er uenige med Revisionsretten. I Den Europæiske Revisionsrets årsberetning for regnskabsåret 2001 har Kommissionen svaret, at Danmark delvist har bestridt Rettens bemærkninger, og at fejlprocenten måske vil blive reduceret. Kommissionen vil gennemgå Danmarks svar.

Revisionsrettens særberetninger for regnskabsåret 2001

15. Revisionsrettens særberetninger indgår i dechargeproceduren sammen med årsberetningen og revisionserklæringen. Jeg har i det følgende knyttet bemærkninger til de 4 særberetninger, hvori Danmark er nævnt. I bilag 2 nævnes titlerne på de i alt 7 særberetninger henhørende til regnskabsåret 2001.

Nr. 2/2002 om fællesskabshandlingsprogrammerne Socrates og Ungdom for Europa

16. Revisionsretten har foretaget revision i Kommissionens tjenestegrene, der er ansvarlige for de 2 programmer, og i 7 medlemsstater: Tyskland, Spanien, Frankrig, Grækenland, Italien, Luxembourg og England. Der konstateredes mangler ved forvaltningen i hovedparten af de 27 reviderede NA (Nationalt kontor) og i KFB (kontor for faglig bistand). Disse mangler skyldtes bl.a., at både de nationale administratorer og fællesskabsadministratorerne ikke havde en egentlig ”kontrol- og evalueringskultur”.

Danmark blev ikke besøgt, men er dog nævnt i en oversigtstabel, eftersom 10.346 studerende har modtaget Erasmus-midler.

Nr. 3/2002 om fællesskabsinitiativet Beskæftigelse – Integra

17. Beretningen omhandler EF-initiativet Employment – Integra under Den Europæiske Socialfond. Revisionsretten har foretaget revision i følgende medlemslande: Spanien, Frankrig, Det Forenede Kongerige og Danmark. I Danmark blev der ført samtaler

med nøglemedarbejdere i Arbejdsmarkedsstyrelsen og Socialministeriet samt gennemgået dokumenter. Herudover blev 4 projekter besøgt af Revisionsretten. En stor del af udgifterne med disse projekter er lønudgifter til personale involveret i resocialisering, uddannelse af samt økonomisk støtte til deltagerne.

Revisionsrettens generelle kritik vedrørte bl.a., at Kommissionen ikke definerede de nøglebegreber, der var anvendt i retningslinjerne, eller populationen for hver enkelt målgruppe eksplicit og heller ikke opstillede en liste over prioriterede mål og problemer. Hverken Kommissionen eller medlemsstaterne havde fastsat benchmarks eller referencekriterier, og det var vanskeligt at vurdere, hvornår og hvordan projekterne var nyskabende og dermed kunne give en merværdieffekt, forbedre eller ændre de eksisterende metoder. Kommissionen har i sit svar til Revisionsretten oplyst, at det stadig er udvælgelseskomitéerne for de enkelte projekter, der på grund af deres kendskab til de konkrete forhold i lokalområdet har ansvaret for vurderingen af, om et projekt er innovativt eller ej.

For ingen af de besøgte medlemsstaters vedkommende blev der fundet bevis på, at der blev arrangeret systematiske overførsler af eksempler, hverken nationalt eller på tværs af landgrænserne, men der var enkelte beviser på overførsler mellem aktører og på lokalt/regionalt niveau.

Fra august 1998 til januar 2000 blev der udført en EU-dækkende midtvejsevaluering med hensyn til evaluering og uddragning af konklusioner, og der vil i 2002 og 2003 blive udført en efterfølgende evaluering af beskæftigelsesinitiativet, oplyser Kommissionen. Den endelige vurdering af Integra's effektivitet med hensyn til gennemførelsen af målsætningerne kan først foretages, når Kommissionen har modtaget og analyseret de endelige nationale rapporter, og når den efterfølgende evaluering offentliggøres i 2003.

Nr. 5/2002 om ekstensiveringspræmieordningen og ordningen for ekstensiveringsbeløb inden for den fælles markedsordning for oksekød

18. Revisionsretten har foretaget revision i følgende medlemsstater: Spanien, Frankrig, Irland, Østrig og Det Forenede Kongerige. Undersøgelsen har ikke omfattet Danmark, men Danmark er nævnt i oversigtstabeller.

Det kan oplyses, at Revisionsretten har igangsat en undersøgelse af medlemsstaternes udgifter til kontrol af ovennævnte ordning (Det integrerede forvaltnings- og kontrolsystem).

Nr. 6/2002 om revision af Kommissionens forvaltning af EU's støtteordning for oliefrø

19. Revisionsretten har aflagt revisionsbesøg i Kommissionen og følgende medlemsstater: Tyskland, Spanien, Frankrig, Italien og Det Forenede Kongerige. Undersøgelsen har ikke omfattet Danmark, men Danmark er nævnt en enkelt gang ved oplistningen af de 3 typer regionaliseringsplaner, der kan anvendes: Oliefrøudbytte, kornudbytte eller oliefrø- og kornudbytter. Danmark har anvendt den første type regionaliseringsplan, oliefrøudbytte.

20. Jeg vil orientere statsrevisorerne, når Europa-Parlamentet har behandlet 2001-regnskabet.

Henrik Otbo

Oversigt over indholdet af Den Europæiske Revisionsrets Årsberetning for 2001

Generel indledning

BERETNING OM AKTIVITETERNE I FORBINDELSE MED
DET ALMINDELIGE BUDGET

- Kapitel 1 Egne indtægter
- Kapitel 2 Den fælles landbrugspolitik
- Kapitel 3 Strukturforanstaltninger
- Kapitel 4 Interne politikker
- Kapitel 5 Eksterne aktioner
- Kapitel 6 Førtiltrædelsesstøtte
- Kapitel 7 Administrationsudgifter
- Kapitel 8 Finansielle instrumenter og bankaktiviteter
- Kapitel 9 Revisionserklæring med underbyggende oplysninger

BERETNING OM 6., 7. OG 8. EUROPÆISKE
UDVIKLINGSFONDS AKTIVITETER

Oversigt over den Europæiske Revisionsrets særberetninger i 2002

- Nr. 1/2002 om makrofinansiel bistand (MFA) til tredjelande og strukturtilpasningsfacilitet (SAF) for tredjelande i Middelhavsområdet
- Nr. 2/2002 om fællesskabshandlingsprogrammerne Socrates og Ungdom for Europa
- Nr. 3/2002 om fællesskabsinitiativet Beskæftigelse – Integra
- Nr. 4/2002 om lokale beskæftigelsesfremmende aktioner
- Nr. 5/2002 om ekstensiveringspræmieordningen og ordningen for ekstensiveringsbeløb inden for den fælles markedsordning for oksekød
- Nr. 6/2002 om revision af Kommissionens forvaltning af EU's støtteordning for oliefrø
- Nr. 7/2002 om den økonomiske forvaltning af den fælles markedsordning for bananer.

Oversigt over Den Europæiske Revisionsrets revisionsbesøg i Danmark vedrørende regnskabsåret 2001

Revisionsobjekter	
Forudbetaling af eksportrestitutioner	19.-23. februar 2001 28. maj - 1. juni 2001
DAS 2001	3.-9. april 2002
Told og landbrugsafgifter (egne indtægter)	27. april - 1. maj 2001
Socialfonden – EMPLOYMENT-INTEGRA	6.-15. juni 2001
Regionalfondens mål 2 programmer 94-96	18.-22. februar 2002 15. april - 17. maj 2002 13.-17. maj 2002